

Federatie van Gezondheidszorgpsychologen

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG

Jaarverslag College 2004

1 Inleiding

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog is het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog het orgaan dat verantwoordelijk is voor de aanwijzing van specialismen en de regelgeving omtrent deze specialismen, waaronder de opleidingseisen en de eisen voor (her-)inschrijving in het register.

Nadat de Specialismenregeling op 1 november 2003 in werking was getreden, kon het College op 9 december 2003 worden geïnstalleerd. Daaraan voorafgaand functioneerde het College reeds geruime tijd op officiële basis. Dit verslag heeft betrekking op de periode 9 december 2003 tot 31 december 2004. Activiteiten in de daaraan voorafgaande periode worden alleen gememoreerd voorzover dit voor een goed begrip van belang is.

2 Samenstelling en bijeenkomsten

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog dient het College te bestaan uit minimaal tien gewone leden. Minimaal de helft van hen zijn specialisten-praktici, benoemd op voordracht van de beroepsverenigingen; de overigen zijn hoofdopleiders, benoemd op voordracht van de opleidingsinstellingen. Voor elk van de leden dient tevens een plaatsvervanger benoemd te worden. Daarnaast onderscheidt de Regeling adviserend leden, onder wie vertegenwoordigers van brancheorganisaties en van een aantal andere bij het werk van het College betrokken instanties en groeperingen, zoals de registratiecommissie, praktijkopleiders en specialisten in opleiding.

Bij de oprichting bestond het College uit dertien gewone leden, van wie zeven specialisten-praktici en zes hoofdopleiders; één lid-zetel was vacant. Voor acht van de gewone leden was tevens een plaatsvervanger benoemd. Het aantal adviserend leden bedroeg acht, van wie zes leden benoemd op voordracht van een brancheorganisatie. Zie bijlage I voor een overzicht van de leden, plaatsvervangend leden en adviserend leden.

In de loop van de verslagperiode trad prof.dr. A.J.F.M. Kerkhof terug als hoofdopleider en daarmee tevens als lid van het Collegelid ten gunste van dr. R.J. Takens. Twee leden zagen zich als gevolg van drukke andere werkzaamheden genoodzaakt hun zetel ter beschikking te stellen: mw. drs. E. Carlier en mw. prof.dr. P. Cohen-Kettenis. Op de positie van mw. Carlier werd mw. drs. C.M.A. van Laarhoven-Aarts benoemd; tevens werd voorzien in de aanvankelijk vacante zesde zetel voor specialisten-practici door de benoeming van mw. drs. J.F. Zoutendijk-de Boer. In de vacature-Cohen werd begin 2005 voorzien door de benoeming van drs. H.H.J. de Veen.

Van de adviserend leden traden in de loop van het verslagjaar dr. P.L.G. Peeters (Revalidatie Nederland) en mw. drs. A.J.M. Gildhuis (EDventure) terug. Als hun opvolgers werden benoemd dr. J. van Limbeek en drs. J.-N. van den Ingh.

Conform eerdere besluitvorming in het College i.o. benoemde het College tijdens zijn eerste vergadering tot voorzitter prof.dr. M.J.M. van Son, vertegenwoordiger uit de geleding der hoofdopleiders. Tot vice-voorzitter werd gekozen mw. prof.dr. P.T. Cohen-Kettenis,

vertegenwoordigster uit de geleding der specialisten-praktici. Na het terugtreden van mw. Cohen als lid van het College werd prof.dr. C.P.F. van der Staak gekozen tot waarnemend vice-voorzitter.

De positie van secretaris van het College werd in de verslagperiode bekleed door drs. P. van Drunen.

Tijdens de verslagperiode kwam het College acht maal bijeen.

3 Toetsingskader

Een van de kerntaken van het College is het aanwijzen van specialismen. Om deze taak te kunnen vervullen dient het College te beschikken over een stelsel van criteria aan de hand waarvan beoordeeld kan worden of een deelgebied van de gezondheidszorgpsychologie in aanmerking komt voor aanwijzing als specialisme. De Specialismenregeling noemt dan ook als eerste taak van het College: 'Het vaststellen van het toetsingskader op grond waarvan deelgebieden der gezondheidszorgpsychologie als specialisme kunnen worden aangewezen.' (art. 8.1.a).

Voorafgaand aan de officiële installatie van het College was door het College i.o. al een toetsingskader ontwikkeld en vastgesteld. Dit werd in de eerste vergadering van het College opnieuw vastgesteld. Het betreffende besluit werd gepubliceerd in de Staatscourant van 16 maart 2004 en in de verenigingsbladen van NIP en NVO.

4 Specialisme klinische psychologie

Instelling specialisme

De werkzaamheden gedurende het verslagjaar stonden voor het grootste deel in het teken van de realisering van een eerste specialisme, de klinische psychologie. Op basis van het voorlopige toetsingskader was het College i.o. reeds in 2002 tot de slotsom gekomen dat de klinische psychologie in aanmerking kwam voor aanwijzing als specialisme. Daarop voortbouwend had het College i.o. in 2003 een besluit genomen over de bijbehorende specialistentitel ('klinisch psycholoog') en de vaststelling van de opleidingseisen voor het specialisme. Beide besluiten hadden de voorgeschreven adviesprocedure doorlopen en werden door het College in zijn eerste vergadering overgenomen.

Het voorbereidend werk van het College i.o. was erop gericht geweest de weg te banen voor een spoedige verwezenlijking van het specialisme na inwerkingtreding van de Specialismenregeling. Dit streven werd bemoeilijkt door een verzoek van de Minister om bij de vormgeving van het specialisme rekening te houden met zijn gewijzigde voornemens inzake het register psychotherapeut. Deze voornemens, waarvan het College i.o. medio 2003 in kennis werd gesteld hielden in (a) de opheffing van het register psychotherapeut, (b) overheveling van alle psychotherapeuten naar het register van gz-psychologen en (c) bevordering van een 'soepele instroom' van de betrokkenen in het nieuw in te stellen register klinisch psycholoog. Het College i.o. werd gevraagd een overgangsregeling voor psychotherapeuten te ontwikkelen, die dit laatste mogelijk zou maken. Naar aanleiding van dit verzoek had het College i.o. in de zomer van 2003 met voorrang de ontwikkeling van een overgangsregeling voor psychotherapeuten naar het nieuwe register ter hand genomen, een project dat vanaf december 2003 door het College werd voortgezet. Allengs bleek dit echter een steeds moeilijker begaanbare weg. In het voorjaar stagneerde het overleg met het ministerie, mede als gevolg van toenemende kritiek op de voornemens, zowel van de kant van psychotherapeuten als uit de eigen beroepsgroep.

In de vergadering van juni besloot het College dat het onverantwoord was langer te wachten met de instelling van het specialisme. Dit leidde tot definitieve vaststelling van het Besluit specialisme klinische psychologie. Onderdelen van dit Besluit waren (a) de aanwijzing van de klinische psychologie als specialistisch deelgebied van de gezondheidszorgpsychologie, (b) de vaststelling van de titel 'klinisch psycholoog' voor beoefenaren van het specialisme, (c) de vaststelling van de opleidingseisen en (d) een overgangsbepaling, nader uit te werken in aanvullende besluiten. Na voorlegging voor bezwaar aan de beroepsverenigingen werd het betreffende Besluit, vergezeld van een begeleidend positief advies van het Federatiebestuur, op 22 juni aan de Minister ter goedkeuring toegezonden. Op 20 december werd bericht ontvangen van goedkeuring van het Besluit. Publicatie van het besluit in de Staatscourant vond nog dezelfde maand plaats. Aangezien de Specialismenregeling bepaalt dat Collegebesluiten in werking treden op de eerste dag van de tweede maand na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij worden gepubliceerd, betekent dit dat het Besluit per 1 februari 2005 van kracht is geworden.

De ingangsdatum van de titelbescherming werd op verzoek van het College door de Minister vastgesteld op 1 januari 2006. Dit om de gelegenheid te creëren tot inschrijving van klinisch psychologen-NIP en anderen die krachtens de overgangsregeling daarvoor in aanmerking komen, voordat de titelbescherming van kracht wordt.

Overgangsregeling

Zoals gezegd kent het Besluit specialisme klinische psychologie een overgangsbepaling voor gezondheidszorgpsychologen die zijn ingeschreven in het NIP-register van klinisch psychologen, en anderen die bij instelling van het specialisme reeds werkzaam waren op het betreffende terrein. Ten aanzien van klinisch psychologen-NIP die tevens zijn geregistreerd als psychotherapeut bepaalt het Besluit dat zij zonder meer in aanmerking komen voor inschrijving in het register klinisch psycholoog. Ten aanzien van andere groepen dient het Besluit nader uitgewerkt te worden. Hierbij kunnen twee groepen worden onderscheiden.

De eerste groep betreft klinisch psychologen-NIP, die niet zijn geregistreerd als psychotherapeut. Zij komen weliswaar eveneens in aanmerking voor inschrijving in het register, maar deze inschrijving kan gekoppeld zijn aan voorwaarden, afhankelijk van hun vakbekwaamheid op het gebied van de psychotherapie. Hiervoor stelt het Besluit nadere, door het College te ontwikkelen maatstaven in het vooruitzicht.

De tweede groep betreft gezondheidszorgpsychologen, die niet zijn ingeschreven in het NIP-register maar wel werkzaam zijn op het gebied van de klinische psychologie en over substantiële deskundigheid op dat terrein beschikken. Voor deze groep stelt het Besluit een nader te ontwikkelen overgangsregeling in het vooruitzicht.

Na afronding van het Besluit specialisme klinische psychologie heeft het College met voortvarendheid de voorbereiding van deze nadere besluiten ter hand genomen. In de laatste vergadering van 2004 konden twee (voorgenomen) besluiten worden vastgesteld: een Besluit maatstaven vakbekwaamheid klinisch psychologen-NIP en een Besluit overgangsregeling klinisch psycholoog. Over beide besluiten werden inmiddels adviezen ontvangen van de beroepsverenigingen, de Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en de registratiecommissie, zodat afronding van de besluitvorming op korte termijn te voorzien is.

Eisen en voorwaarden erkenning opleidingsinstellingen

Verwezenlijking van een specialisme vereist naast een besluit tot instelling van het specialisme tevens een besluit omtrent de eisen waaraan opleidingsinstellingen en hoofdopleiders moeten voldoen om in aanmerking te komen voor erkenning als opleidingsinstelling, respectievelijk

hoofdopleider. Immers: slechts het getuigschrift van een erkende opleiding geeft recht op inschrijving in het specialistenregister.

Ook met de ontwikkeling van dit besluit was reeds een aanvang gemaakt door het College i.o. Op basis hiervan kon het College in zijn vergadering van 11 maart het voorgenomen Besluit Besluit erkenningseisen opleiding klinisch psycholoog vaststellen. Na inwinning van het advies van de beroepsverenigingen en het Federatiebestuur werd dit besluit bijgesteld en voor advies over de uitvoeringsaspecten voorgelegd aan de Registratiecommissie Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog. Dit advies is inmiddels ontvangen. Naar verwachting zal de besluitvorming in het voorjaar van 2005 kunnen worden afgerond, waarna het betreffende Besluit ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan de Minister.

5 Aanvraag specialisme klinische neuropsychologie

Op 22 oktober 2003 ontving het College i.o. een aanvraag voor de aanwijzing van de klinische neuropsychologie als specialisme van de gezondheidszorgpsychologie. Indiener van de aanvraag was de sectie Neuropsychologie van het NIP, met nauwe betrokkenheid van de Nederlandse Vereniging Neuropsychologie en het Convent van Hoogleraren in de Neuropsychologie.

Ter voorbereiding van de toetsing van de aanvraag stelde het College in haar eerste vergadering een Commissie ingesteld, bestaande uit de leden Van Son (voorzitter), mw. Cohen-Kettenis, Hoogwegt en Van Rossum. Opdracht aan de Commissie was het verzamelen van informatie ten behoeve van de toetsing, onder andere in de vorm van hoorzittingen, en rapportage van haar bevindingen in de vorm van een concept-toetsing van de aanvraag aan het toetsingskader specialismen gezondheidszorgpsycholoog.

In de verslagperiode hield de commissie een drietal hoorzittingen, respectievelijk met de aanvragers van het specialisme, met de hoofdopleiders van de opleiding tot klinisch psycholoog en met vertegenwoordigers van de verschillende werkvelden van de gezondheidszorgpsychologie, voorzover relevant voor het eventueel in te stellen specialisme. Daarnaast werd bij diverse bronnen mondeling of schriftelijk informatie ingewonnen. In september werd tussentijds verslag uitgebracht aan het College in de vorm van een 'Proeve van een toetsing', die besproken werd in de vergadering van 5 oktober.

Naar het zich laat aanzien zal de Commissie in het voorjaar van 2005 haar werkzaamheden kunnen afronden.

6. Overige

Op verzoek van de sector Gezondheidszorg van het NIP heeft het College een aanzet gegeven tot een geactualiseerde omschrijving van een deskundigheidsbeschrijving van de klinisch psycholoog. Na bespreking van een eerste concept werd in de vergadering van 27 januari een commissie ingesteld ter begeleiding van de verdere uitwerking. Wegens drukke andere werkzaamheden is het werk van deze commissie tot nader order opgeschort.

De secretaris van het College participeerde op 24 mei in een door VWS belegde bijeenkomst over de ophanden zijnde wijziging van artikel 14-17 van de wet-BIG.

Bijlage: Overzicht leden College

I. Leden	9 december 2003	31 december 2004
<i>Namens</i>	<i>Naam</i> (Plaatsvervanger)	<i>Naam</i> (Plaatsvervanger)
NIP	Cohen-Kettenis, mw. prof.dr. P.T. (Derix, mw. dr. M.M.A.)	vacature (Derix, mw. dr. M.M.A.)
NIP	Deelman, prof.dr. B.G. (Swaab-Barneveld, mw. dr. J.T)	Deelman, prof.dr. B.G. (Swaab-Barneveld, mw. prof.dr. J.T)
NIP	Geertjens, mw. drs. L.J.J.M. (Couturier, drs. G.L.G)	Geertjens, mw. drs. L.J.J.M. (Couturier, drs. G.L.G)
NIP	Hoogwegt, drs. F.M. (Dingemans, dr. P.M.A.J.)	Hoogwegt, drs. F.M. (Dingemans, dr. P.M.A.J.)
NIP	Rossum, drs. G. van (Snellen, drs. W.M.)	Rossum, drs. G. van (Snellen, drs. W.M.)
NVO	Carlier, mw. drs. E. (vacature)	Laarhoven-Aarts, mw. drs. C.M.A. van (vacature)
NVO	Vacature (vacature)	Zoutendijk-de Boer, mw. drs. J.F. (vacature)
opleidingsinstellingen	Arntz, prof.dr. A.R. Donker, dr. F.S.J.	Arntz, prof.dr. A.R. Donker, dr. F.S.J.
opleidingsinstellingen	Eurelings-Bontekoe, mw. dr. E.H.M. (vacature)	Eurelings-Bontekoe, mw. dr. E.H.M. (vacature)
opleidingsinstellingen	Kerkhof, prof.dr. A.J.F.M. (Takens, dr. R.J.)	Takens, dr. R.J. (Kerkhof, prof.dr. A.J.F.M)
opleidingsinstellingen	Schaap, prof.dr. C.P.D.R. (vacature)	Schaap, prof.dr. C.P.D.R. (vacature)
opleidingsinstellingen	Son, prof.dr. M.J.M. van (voorzitter) (vacature)	Son, prof.dr. M.J.M. van (voorzitter) (vacature)
opleidingsinstellingen	Staak, prof.dr. C.P.F. van der (vacature)	Staak, prof.dr. C.P.F. van der (vacature)
opleidingsinstellingen	Wit, dr. C.A.M. de (Goudena, prof.dr. P.P)	Wit, dr. C.A.M. de (Goudena, prof.dr. P.P)
II. Adviserend leden		
Registratiecommissie	Vacature	Vacature
Arcares	Stienen, drs. J.H.W.P.	Stienen, drs. J.H.W.P.
EDventure	Gildhuis, mw. drs. A.J.M.	Ingh, drs. J.G.N.W. van den
GGZ Nederland	Anbeek, M.	Anbeek, M.
Mogroep	Kalkman, mw. J.	Kalkman, mw. J.
NVZ	Vacature ¹	Vacature
VAZ	Vacature	Vacature
VGN	Zaad, drs. Chr.	Zaad, drs. Chr.
Revalidatie Nederland	Peeters, dr. P.L.G.	Limbeek, dr. J. van
Kamer Gz-psycholoog	Vacature ²	Vacature
Specialisten in opleiding	Vacature	Vacature
Land. P-opleiders Overleg	Stommel, drs. I.H.M.	Stommel, drs. I.H.M.
Coördinatoren opleiding tot specialist	Kuipers, mw. drs. A. A.M.F.	Kuipers, mw. drs. A. A.M.F.

¹ NVZ ziet vooralsnog af van deelname.

² Kamer ziet vooralsnog af van deelname omdat meerdere leden van de Kamer ook (plv-)lid zijn van het College.